

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till rådets förordning om tillfälliga åtgärder avseende hållande av stämmor i europabolagen (SE) och europeiska kooperativa föreningar (SCE)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europakommissionens förslag till rådets förordning som publicerades 29 april om tillfälliga åtgärder för avseende av hållande stämmor i europabolagen (SE) och europeiska kooperativa föreningar (SCE) (KOM(2020) 183 slutgiltig) samt en pro memoria om förslaget.

Helsingfors den 14 maj 2020

Justitieminister Anna-Maja Henriksson

Lagstiftningsråd Markus Tervonen

JUSTITIEMINISTERIET

PROMEMORIA
14.5.2020

EU/2020/0874

EUROPAKOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM TILLFÄLLIGA ÅTGÄRDER AVSEENDE HÅLLANDE AV STÄMMOR I EUROPABOLAGEN (SE) OCH EUROPEISKA KOOPERATIVA FÖRNINGAR (SCE)

1 Förslagets bakgrund, mål och huvudsakliga innehåll

Enligt kommissionen påverkar coronaviruspandemin europabolagen (nedan SE) och europeiska kooperativa föreningar (nedan SCE), som har betydande svårigheter att iaktta tidsfristen för hållande av stämma, vilken föreskrivs i förordningar som gäller dessa. Fastän medlemsstaterna har infört nödgärder på det bolagsrättsliga området på grund av undantagsförhållanden gäller dessa åtgärder inte SE- och SCE-bolagsformerna. Enligt kommissionen behövs ett tillfälligt undantag i tidsfristen för nämnda stämmor, för att SE och SCE ska kunna planera stämmorna och för att skapa rättssäkerhet beträffande uppfyllandet av de skyldigheter som fastställs i förordningarna.

Kommissionen gav 29.4.2020 ett förslag till tillfällig förordning, för att göra ett undantag i europabolagsförordningen (nedan SE-förordningen, EG Nr 2157/2001) och i förordningen om europeiska kooperativa föreningarna (nedan SCE-förordningen), EG Nr 1435/2003) gällande bestämmelser för hållande av stämmor (artikel 54 i förordningarna), så att stämmorna i SE och SCE år 2020 kan hållas inom 12 månader från räkenskapsårets utgång, dock inte senare än 31.12.2020. Enligt SE- och SCE-förordningen ska även i exceptionella förhållanden SE:s och SCE:s stämmor som nämns i artikel 54 hållas inom sex månader från räkenskapsperiodens utgång.

Innehållet i förslaget till förordning motsvarar i stor utsträckning den lag som för att hindra spridningen av coronaviruset har stiftats i Finland om tillfälliga undantag i aktiebolagslagen, lagen om bostadsaktiebolag, lagen om andelslag, föreningslagen och en del andra lagar som gäller sammanslutningar. Genom lagen i fråga ges aktiebolag och kooperativ som grundats enligt Finlands lag tilläggstid för hållande av stämmor fram till utgången av september 2020.

2 Förslagets rättsliga grund och förhållande till subsidiaritetsprincipen

Förslaget grundar sig på artikel 352 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Denna bestämmelse specificerar att om någon åtgärd från unionens sida skulle visa sig vara nödvändig för att, inom ramen för den politik som fastställs i fördraget, nå något av de mål som avses i fördraget, om dessa inte föreskriver de nödvändiga befogenheterna för detta, ska rådet med enhällighet, på förslag av kommissionen och Europaparlamentets godkännande, anta lämpliga bestämmelser. Artikel 352 har redan tjänat som rättslig grund för SE- och SCE-förordningarna.

Enligt kommissionen kan målet med förslaget inte i tillräcklig utsträckning uppnås av medlemsstaterna, eftersom SE- och SCE-bolagsformerna regleras på unionsnivå genom rådets förordning. Enligt kommissionen går förslaget inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målet att lindra effekterna av coronaviruspandemins effekter på hållande av stämmor i SE och SCE. Den föreslagna åtgärdens proportionalitet har även motiverats med hänsyn till dess tillämpning i tiden (till utgången av år 2020).

Statsrådet anser att den rättsliga grunden är adekvat och tillräcklig. Förslaget kan anses vara i enlighet med subsidiaritetsprincipen och proportionalitetsprincipen.

3 Förslagets konsekvenser

På SE- och SCE-bolagsformerna tillämpas utöver nämnda förordningar den nationella europa-bolagslagen (nedan SE-lagen, 742/2004) och lagen om europeiska kooperativa föreningar (nedan SCE-lagen, 906/2006). Till de delar som inte föreskrivs i SE-lagen tillämpas nationell lagstiftning som gäller publika aktiebolag på SE. På liknande fall tillämpas nationell lagstiftning som gäller andelslag och publika aktiebolag på SCE. Exempelvis, enligt artikel 61 i SE-förordningen omfattas SE av bestämmelser i lagstiftningen i den medlemsstat där bolaget har sin hemort, vilka gäller publika aktiebolags bokslut och vid behov koncernbokslut och därmed förknippade verksamhetsberättelse samt offentliggörande av bokslut och bokslutshandlingar.

I handelsregistret finns ett SE (uppgift 2.1.2020, även åren 2018 och 2019 fanns ett SE noterat i registret) och inga SCE. Förslaget till förordning påverkar således inte Finland i praktiken. Man bör observera, att förordningen inte ska tillämpas efter utgången av år 2020.

SE-förordningen och den kompletterande nationella regleringen har konsekvensen att det enda SE i Finland ska uppgöra bokslut, lämna skattedeklarationen osv. inom den tidsfrist som gäller för finska publika aktiebolag, fastän SE:s stämma kunde hållas före utgången av 2020 enligt förslaget till förordning. Förordningen påverkar till exempel inte SE:s beskattning i Finland.

Eftersom förslagets tidsfrist för SE:s och SCE:s stämmor grundas på EU-förordningar påverkar förslaget inte den nationella lagstiftningen.

4 Behandling av ärendet

Förslagen har behandlats av statsrådets EU-8 utskott (inrikesmarknad) skriftliga förfarande 30.4–5.5.2020. Förslaget har först lämnats som brådskande till behandling i riksdagen med en utredning i enlighet med 97 § i grundlagen (E-brev E48/2020). Ifrågavarande exceptionella förfarande har tillämpats, eftersom den mycket brådskande tidtabellen för behandling i EU inte medger nationell behandling av förfarandet i enlighet med 96 § i grundlagen, innan förslaget går vidare till beslut i rådet. Till riksdagen lämnas nu kompletterande U-brev i enlighet med 96 § i grundlagen.

I rådets skriftliga förfarande den 8-11 maj 2020 beslutade medlemsstaterna att skicka förslaget till Europaparlamentet för godkännande. Parlamentet förväntas fatta ett beslut under sessionerna den 13-14 maj 2020, varefter rådet kommer att besluta om antagandet av förslaget.

5 Ålands lagstiftningsbehörighet

Ärendet omfattas av rikets lagstiftningsbehörighet enligt 5 kap. 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991).

6 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet förnyar sitt ställningstagande som lagts fram i E-brevet E48/2020 och konstaterar att kommissionens förslag till förordning kan godkännas.